

GALERIE

X

PARAVAN

A pencil sketch of a window frame with a grid pattern, overlaid with text. The sketch shows a rectangular frame with a grid of lines, suggesting a window or a display case. The text is centered over the sketch.

TOYEN

Jaro / Více světla

Marie Čermínová se narodila 21. září 1902 jako druhá dcera manželům Čermínovým, kteří byli sezdáni dne 1. října 1894 v kostele sv. Tomáše na Malé Straně.

Jak bylo v té době zvykem, narodila se doma, v druhém poschodí domu, v bytě užívaných rodinou Čermínových na tehdejší adrese Smíchov č.667 (nyní Vltavská 667/11), kam se rodina přestěhovala z menšího bytu v nedaleké Nádražní ulice 1/116. Při porodu asistovala porodní bába Anna Podzimková ze Smíchova a porod dle zápisu proběhl bez komplikací.

O deset dnů později byla pokřtěná ve farním kostele sv. Václava na Smíchově (nyní Náměstí 14. října), kaplanem Františkem Taušem jako "Marie Anna" - vyznání katolického. Za kmotru jí byla její babička Marie Čermínová z Hluboké u Budějovic.

Kdo byli její rodiče?

Otec - Čermín Václav se narodil 16. září 1870 ve Velkých Pořežanech č.p. 19, c.k. hejtmanství Týn nad Vltavou, okres České Budějovice, jako nemanželský syn Vojtěcha Čermína, knížecího pobřežníka z Hlubké, a Kateřiny Kačírkové (nar. 1847), později provdané Čermínové. Zápis v matrice uvádí, že dle svědků Jana Tušla a Jana Poláře se za otce dítěte po oddavkách svých Vojtěch Čermín prohlásil a zapsan býti chtěl.

Knížecí pobřežník bylo staré označení dozorce při skládání dřeva (zpravidla plaveného) na břehu. Zámek Hluboká patřil rodu Schwarzenbergů.

V době narození Marie pracoval její otec jako c.k. poštovní doručovatel - listonoš na Smíchově.

Matka - Jedličková Marie, narozená dne 15. srpna 1868 v Bavorově č.p. 253. c.k. okresní hejtmanství Písek, okr. Vodňany, manželská

dcera Jana Jedličky, nádeníka v Bavorově, bytem tamtéž a Anny, rozené též Jedličková z Outěšova č.p. 19, jako dcera Jana Jedličky - šafáře v Borčici a Anny Jedličkové.

Starší sestra Marie Čermínové se jmenovala Zdeňka Čermínová, narozená 20. 3. 1896 na Smíchově v č.p. 557 – III, (bývalá Husova třída 557 - nyní Drtinova 557). I ona se narodila doma, jak bylo tehdejším zvykem, za asistence porodní báby Marie Schüllerové z pražského Smíchova. Holčička byla pokřtěna dne 6.4.1896 jako "Zdeňka Marie", vyznaní katolického, Janem Antonínem Míkou, kaplanem od sv. Tomáše. Jejími kmotřenci byli babička Marie Čermínová, manželka knížecího hajného na Hluboké a dědeček Wojtěch Čermín.

Malá "Manka" Čermínová vyrůstá poblíž Akciového pivovaru Smíchov a tak nedílnou součástí jejího dětství byl klapot koňských povozů rozvážejících dřevěné sudy s pivním mokem do pražských hospod. V šesti letech se její rodina opět stěhuje, tentokrát do

nedaleké Poděbradové č. 905, do dvoupatrového domku. Tam měla malá Marie z okna výhled přímo na park Na Skalce, s jezírkiem i klasicistním altánkem.

Nejbližší škola, do která náležela svým bydlištěm, byla nová budova školy U Santošky 1/1007, která byla postavena kolem roku 1900. Do ní to měla jen pár kroků, které vedly přes park. Tam začala chodit do první třídy.

Je více než pravděpodobné, že o prázdninách ji rodiče posílali ke kmotřence, její babičce a dědečkovi na venkov, jak bylo zvykem tehdejších městských rodin. A tak se malá Manka na několik týdnů vypravovala do jižních Čech, do Hluboké, kde v Zámostí měl její otec rozsáhlé příbuzenstvo.

Jako dvanáctiletá šla Marie za družičku na svatbě své starší sestře Zdeňce. Pro úplnou informaci o rodině Marie Čermínové "Toyen" dodáváme, že její sestra Zdeňka Čermínová uzavřela manželství ve

věku 18 let s Bohumilem Svobodou (24 let) dne 7. listopadu 1914 v Praze na Smíchově v kostele sv. Václava. Oba vstupovali do svazku manželského jako "svobodní katolíci." Oddávajícím knězem byl kaplan Jan Žížala. Ke sňatku své nezletilé dcery, musel dát písemný souhlas její otec Václav Čermín, což nabízí doměňku, že Zdeňka Čermínová byla v té době již těhotná. Další její osudy ale nejsou známy.

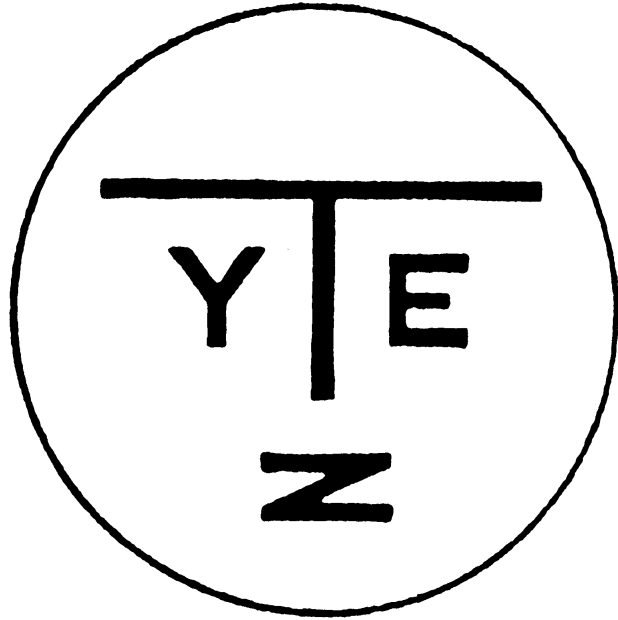
Po dokočení základní školy v 16 letech začala Marie pracovat jako dělnice v žižkovské továrně na mýdlo Bratři Kuželové - Praha XI. Ta tehdy sídlila Na Krejčárku. Jako dělnice pracovala jenom rok.

Další roky jejího života jsou již poměrně známé.

V letech 1919-1922 studovala u profesora Emanuela Dítěte ml. na Uměleckoprůmyslové škole v Praze dekorativní malbu. S Jindřichem Štyrským se poprvé setkala v roce 1921 na ostrvě Korčula v Dalmácii. V roce 1923 se zapojuje do avantgardní skupiny Devětsil, kde získává umělecký pseudonym Toyen.

Od té chvíle, pak bude své výtvarné práce podepisovat tímto zvláštním jménem.

Umírá dne 9. listopadu 1980 v Paříži. Je pochována na hřbitově Île-de-France.

Toužen

Jaro / Více světla

www.galerieX.cz